









**Przedmiotowy system oceniania na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa  
w Szkole Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Zielonej Górze**

Przedmiotowy system oceniania na lekcjach Edukacji dla bezpieczeństwa zgodny jest z Rozporządzeniem MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. 2019, poz. 373) oraz szkolnym systemem oceniania w Szkole Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Zielonej Górze.

**1. Ocenianiu podlegają**

-  Wiedza i umiejętności ucznia.
-  Wymienione niżej obszary aktywności ucznia.
-  Dodatkowe prace wykonane zlecone przez nauczyciela.
-  Nauczyciel przekazuje informację o ocenie:
  - a) uczniowi – jako komentarz do każdej oceny.
  - b) rodzicom – na ich prośbę, jako informację o aktualnym rozwoju dziecka, jego uzdolnieniach i trudnościach.
-  Uczeń nie ma możliwości poprawiania zaległych prac na tydzień przed klasyfikacją.

**2. Obszary aktywności ucznia**

-  Poruszanie się w języku przedmiotu
  -  Rozwiązywanie problemów
  -  Aktywność na lekcjach
-

- ☞ Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych
- ☞ Praca w grupach
- ☞ Aktywność dodatkowa (poza zajęciami)
- ☞ Samodzielna praca na lekcjach
- ☞ Prace długoterminowe (np. projekt)
- ☞ Znajomość i stosowanie algorytmów postępowania ratunkowego
- ☞ Poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł

### 3. Narzędzia pomiaru

#### a) Formy ustne:

- ☞ Odpowiedzi
- ☞ Aktywność na lekcjach
- ☞ Prezentacja

#### b) Formy pisemne

- ☞ Sprawdziany, kartkówki
- ☞ Efekty pracy zespołowej
- ☞ Opracowania algorytmów zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życie

#### c) Formy praktyczne

---

- ☞ Symulacja urazów, pozoracja ran i wypadku
  - ☞ Ćwiczenia praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy
  - ☞ Uczestnictwo w imprezach (przygotowanie imprez dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej)
  - ☞ Udział w wolontariacie młodzieżowym w ramach edukacji rówieśniczej (m.in. realizacja programów „Mały ratowniczek”, „Super wiewiórka przyjaciółka Oli i Kuby”, „Stop malarii” i innych).
  - ☞ Praca w grupie
  - ☞ Praca metodą projektu
- d) Zeszyt przedmiotowy (karty pracy)
- ☞ Systematyczność prowadzenia notatek oraz sposób udzielenia odpowiedzi na pytania.

Proponowane formy aktywności ucznia podlegające ocenie

1. Sprawdzian pisemny

Informuje o nabytych przez ucznia wiadomościach i umiejętnościach z materiału objętego sprawdzianem oraz umiejętnościach łączenia prostych faktów i wyciągania wniosków. Zapowiadany jest tydzień wcześniej, a oceniony w ciągu dwóch tygodni. Uczeń nieobecny pisze go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (dogodnym dla obu stron), zadania (pytania) dotyczą tego samego zakresu tematycznego, jednak są różne. Po omówieniu oddany jest wyłącznie do wglądu przez ucznia, po czym przechowywany jest przez nauczyciela do końca roku szkolnego.

## 2. Kartkówka

Obejmuje materiał z dwóch ostatnich tematów, może być niezapowiedziana, oceniona jest w ciągu tygodnia, sprawdza stopień opanowania materiału oraz systematyczność pracy ucznia. Największe znaczenie w pracy ma merytoryczna poprawność odpowiedzi.

## 3. Wypowiedź ustna

Stwarza możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej:

- ☞ aktualnego stanu wiedzy i umiejętności ucznia;
- ☞ umiejętności prezentowania wyników pracy indywidualnej bądź grupowej;
- ☞ umiejętności prezentowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przedmiotu;
- ☞ umiejętności stosowania odpowiedniej argumentacji podczas dyskusji.

## 4. Zadanie domowe

Brak zadania zaznacza się w dzienniku lekcyjnym „minusem”. Uczeń powinien uzupełnić zadanie na następną lekcję.

## 5. Rozwiązywanie problemów

Sposób oceniania zależy od rodzaju problemu i charakteru zadania, jakie uczniowie mają wykonać. Przy ocenianiu będzie brane pod uwagę m.in. to, czy:

- ☞ uczeń trafnie definiuje problem;
  - ☞ posługuje się sprawnie językiem przedmiotu;
  - ☞ rozwiązanie jest realistyczne, spójne i adekwatne do problemu;
  - ☞ uwzględnia zależności łączące różne elementy tej sytuacji oraz interesy jej uczestników;
  - ☞ skrótowy zapis w punktach kolejnych kroków postępowania;
-

### Oceniane będą trzy etapy pracy nad rozwiązywaniem problemu:

- a. diagnoza problemu (charakter; podmioty zaangażowane w daną sytuację, ich potrzeby, interesy, przewidywane reakcje – zwłaszcza reakcje osób będących w szoku; warunki zewnętrzne określające sytuację; specyficzne okoliczności i ograniczenia oraz możliwości rozwiązania problemu);
- b. poszukiwanie rozwiązania problemu (strategia – zwłaszcza poszukiwanie analogii, dobór kolejnych kroków postępowania; analiza różnych wariantów rozwiązania; wybór optymalnego rozwiązania na podstawie przyjętych założeń; opis rozwiązania problemu);
- c. uzasadnienie wyboru przyjętego ostatecznie wariantu (dlaczego takie, a nie inne rozwiązanie zostało przyjęte, jakie czynniki zadecydowały o wyborze rozwiązania, przewidywania dotyczące trudności i zagrożeń życia lub zdrowia mogące się pojawić w trakcie realizacji zadań – umiejętność przewidywania i zapobiegania zagrożeniom).

Przykładowe kryteria do oceny rozwiązania problemu

- ☞ Właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie sytuacji wymagającej podjęcia decyzji.
- ☞ Przeanalizowanie towarzyszących problemowi relacji, zależności i zagrożeń w oparciu o podstawową wiedzę dotyczącą rozważanej sytuacji.
- ☞ Określenie celów, które chcemy uwzględnić przy rozwiązaniu problemu.
- ☞ Zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu.
- ☞ Rozpatrzenie wad i zalet (korzyści i strat) wynikających z wyboru poszczególnych wariantów rozwiązania.
- ☞ Ocena wariantów i wybór najlepszego z punktu widzenia założonych na wstępie celów i wartości.

### 6. Odgrywanie ról, gry symulacyjne

W programie edukacji dla bezpieczeństwa, uczniowie na bardzo wielu lekcjach będą odgrywać różne role lub uczestniczyć w grach symulacyjnych.

Ocenianiu podlegają:

- ☞ Merytoryczne przygotowanie się do danej roli (zapoznanie się z informacjami dotyczącymi sytuacji, rodzaju urazu – zagrożenia, umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy i reagowania na zmianę – np. w sytuacji, gdy udzielana pomoc jest niewłaściwa);
- ☞ Przekonujące wejście w rolę odgrywanej postaci (używanie argumentów i zachowań typowych dla danej sytuacji);

☞ Poziom zaangażowania ucznia i jego efektywność (współpraca z innymi uczestnikami socjodramy lub gry symulacyjnej, uważne śledzenie przebiegu gry i trafne wykorzystywanie możliwości, które daje mu odgrywana rola).

#### 7. Zadania nadobowiązkowe

Mogą być realizowane w formie projektów, prac badawczych, gier dydaktycznych, szkiców, planów ewakuacji, ciekawych rozwiązań dydaktycznych itp. Za zadanie nadobowiązkowe, twórcze, wykraczające poza program nauczania, uczeń może otrzymać ocenę celującą, a ocenę semestralną lub końcową może mieć podniesioną o jeden stopień, pod warunkiem, że spełni wymagania określone w stosownym kontrakcie. Wymagania uwzględnia specyfikę podjętego zadania i ustalone są indywidualnie dla każdego projektu nadobowiązkowego.

#### 8. Poprawianie ocen

Uczeń może poprawić każdą ocenę niedostateczną, dopuszczającą i dostateczną. Poprawiona ocena wagi 3 zyskuje wagę 5. Pozostałe oceny z poprawy mają niezmienną wagę. Możliwa jest tylko jedna poprawa, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Zaliczenie nienapisanej pracy musi nastąpić w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni (w terminie uzgodnionym z nauczycielem). Raz w semestrze (z wyjątkiem dnia, w którym nauczyciel zaplanował sprawdzian lub kartkówkę), uczeń może zgłosić nieprzygotowanie.

Średnia ważona	Ocena
5,51 – 6,0	Celujący
4,51 – 5,5	Bardzo dobry
3,51 – 4,50	Dobry
2,51 – 3,50	Dostateczny
1,51 – 2,50	Dopuszczający
1,50 – i mniej	Niedostateczny

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA**

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<b>Uczeń potrafi:</b>					
<b>Dział 1. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach</b>					
<p><b>1. Istota udzielania pierwszej pomocy</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić znaczenie udzielania pierwszej pomocy;</li> <li>• omówić zasady zabezpieczenia miejsca wypadku.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia;</li> <li>• podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawić rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy;</li> <li>• ocenić zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku.</li> </ul>
<p><b>2. Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia;</li> <li>• unikać narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo;</li> <li>• ocenić własne możliwości;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika;</li> <li>• wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej;</li> <li>• podać przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić pojęcie „stan zagrożenia życia”;</li> <li>• rozpoznać potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych;</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazać sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej.</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• scharakteryzować poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego;</li> <li>• wskazać przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenie stanu zdrowia lub zagrożenia życia.</li> </ul>
<b>3. Ocena stanu poszkodowanych</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenić przytomność poszkodowanego;</li> <li>• ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund);</li> <li>• udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa;</li> <li>• systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej;</li> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznać u osoby stan zagrożenia życia;</li> <li>• wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej;</li> <li>• postępować według poznanego schematu ratunkowego.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika;</li> <li>• odwrócić na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność;</li> <li>• rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić objawy utraty przytomności;</li> <li>• wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku;</li> <li>• podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dowieść konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego;</li> <li>• wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych.</li> </ul>

<p><b>4. Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenić przytomność poszkodowanego;</li> <li>• udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa;</li> <li>• ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund);</li> <li>• systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej;</li> <li>• ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej;</li> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• postępować według poznanego schematu ratunkowego;</li> <li>• udzielić pomocy osobie omdlałej;</li> <li>• wymienić zagrożenia dla osoby nieprzytomnej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej;</li> <li>• omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wykazać związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia;</li> <li>• wymienić przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych;</li> <li>• omówić zasady postępowania z osobą nieprzytomną.</li> </ul>
<p><b>5. Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznać czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak;</li> <li>• postępować według poznanego schematu ratowniczego;</li> <li>• wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego;</li> <li>• omówić uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia;</li> <li>• wyjaśnić pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisać zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED);</li> <li>• wykazać wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego;</li> <li>• wymienić warunki i czynniki</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>			<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić oznaki nagłego zatrzymania krążenia.</li> </ul>	zapewniające resuscytację wysokiej jakości.
<b>6. Ciała obce w organizmie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonać na manekinie rękoczynny ratunkowy w przypadku zadławienia;</li> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zastosować poznany schemat ratunkowy;</li> <li>• wymienić przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić pojęcie i mechanizm zadławienia;</li> <li>• postępować według poznanego schematu ratunkowego.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić schemat postępowania w przypadku zadławienia.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrzuszenia lub zadławienia.</li> </ul>
<b>7. Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy;</li> <li>• wyjaśnić zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych;</li> <li>• wykonać opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny;</li> <li>• posługiwać się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyny;</li> <li>• bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej;</li> <li>• opatrzyć rany kończyn chustą trójkątną;</li> <li>• zastosować podstawowe zasady opatrywania ran;</li> <li>• zastosować właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną;</li> <li>• omówić zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn;</li> <li>• wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej;</li> <li>• wykonać opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej,</li> <li>•</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić pojęcie rany;</li> <li>• wskazać zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się;</li> <li>• zaplanować wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić konieczność opatrywania ran;</li> <li>• rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>				
<b>8. Tamowanie krwotoków</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonać opatrunek uciskowy;</li> <li>• zatamować krwotok za pomocą opatrunku;</li> <li>• wezwać odpowiednią pomoc;</li> <li>• bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny;</li> <li>• opisać opatrunek uciskowy,</li> <li>• opisyje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ułożyć poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu,</li> <li>• tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić pojęcia: „rana”, „krwotok”;</li> <li>• wyjaśnić, dlaczego silny krwotok zagraża życiu,</li> <li>• wyjaśnić zagrożenie związane z silnym krwotokiem;</li> <li>• rozróżnia rodzaje krwotoków.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku,</li> <li>• opisyje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz.</li> </ul>
<b>9. Urazy kości i uszkodzenia stawów</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zastosować unieruchomienie obłożeniowe;</li> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• stosować zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wykorzystać podręczne środki do unieruchomienia urazu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić pojęcie „złamanie”;</li> <li>• wymienić przyczyny urazów kostno-stawowych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy.</li> </ul>
<b>10. Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zademonstrować metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• scharakteryzować stopnie oparzeń termicznych;</li> <li>• omówić zasady postępowania w</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wezwać odpowiednią pomoc.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci.</li> </ul>	<p>przypadku oparzenia termicznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić pojęcie „oparzenie”.</li> </ul>	<p>i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji.</p>
<b>Dział 2. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych)</b>					
<b>11. Ostrzeżenie i alarmowanie ludności o zagrożeniach</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozróżnić poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe;</li> <li>• omówić zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;</li> <li>• zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu;</li> <li>• wskazać drogi ewakuacji w szkole.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić rodzaje alarmów;</li> <li>• wymienić zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach;</li> <li>• wyjaśnić zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów;</li> <li>• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów;</li> <li>• omówić rodzaje alarmów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów;</li> <li>• uzasadnić przydatność znajomości sygnałów alarmowych.</li> </ul>
<b>12. Zagrożenia powodziowe</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi;</li> <li>• podać zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice.</li> </ul>

<b>13. Zagrożenia pożarowe</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•scharakteryzować zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy;</li> <li>•rozpoznać i prawidłowo zareagować na sygnał alarmu o pożarze w szkole.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić zasady zachowania się podczas pożarów;</li> <li>• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych;</li> <li>• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazać w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnić swój wybór.</li> <li>• II.3) przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić najczęstsze przyczyny powstawania pożarów;</li> <li>• uzasadnić celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice;</li> <li>• planować postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze.</li> </ul>
<b>14. Zagrożenia związane z działalnością człowieka</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka,</li> <li>• opisać pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisać rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka;</li> <li>• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice,</li> <li>• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów.</li> </ul>
<b>Dział 3. Bezpieczeństwo państwa – kształtowanie postaw obronnych</b>					
<b>15. Bezpieczne państwo</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić składniki bezpieczeństwa państwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić i scharakteryzować podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• określić istotę problemu bezpieczeństwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podjąć dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa.</li> </ul>

<b>16. Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•orientować się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski,</li> <li>• omówić misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•wymienić organizacje międzynarodowe i przedstawić ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski,</li> <li>•wymienić uzbrojenie Sił Zbrojnych RP.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić filary współczesnego bezpieczeństwa Polski,</li> <li>• omówić podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omówić rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski,</li> <li>• opisać strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP.</li> </ul>
<b>17. Zasady orientowania się w terenie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazać kierunki stron świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić zasady orientowania się w terenie.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• orientować się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych;</li> <li>• wskazać kierunki stron świata za pomocą kompasu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazać kierunki stron świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i faz Księżyca.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazać kierunki stron świata za pomocą busoli i GPS.</li> </ul>
<b>18. Posługiwanie się mapą</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazać różnicę między mapą a planem.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozróżnić znaki topograficzne;</li> <li>• czytać znaki topograficzne.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• orientować się w terenie według mapy;</li> <li>• orientować mapę geometrycznie i magnetycznie.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównać mapę z terenem;</li> <li>• określić swoje miejsce na mapie.</li> </ul>

<p><b>19. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawić sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opisać sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić istotę cyberbezpieczeństwa państwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawić rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dobierać i tworzyć umiarkowanie złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa.</li> </ul>
<p><b>20. Strzelecka broń sportowa</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozróżnić kategorie broni strzeleckiej;</li> <li>• opisać zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić podstawowe części składowe broni strzeleckiej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisać poszczególne części składowe broni strzeleckiej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnić konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią.</li> </ul>
<p><b>21. Zjawisko strzału, tor pocisku i jego elementy</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienić okresy zjawiska strzału.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnić od czego zależy siła odrzutu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisać podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Scharakteryzować poszczególne okresy zjawiska strzału.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opisać poszczególne elementy toru pocisku.</li> </ul>



<b>22. Celowanie i celność strzelania</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• przyjąć postawy strzeleckie: leżąc, klęcząc i stojąc.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• prawidłowo zgrać przyrządy celownicze.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• regulować oddech w czasie składania się do strzału.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• prawidłowo ściągnąć język spustowy.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• opisać warunki wpływające na celność strzelania.</li></ul>
---	---	--	---	---	--